

bambook®

Václav Bárta

Ilustrace Zuzana Dreadka Krutá

KNÍŽKA O KOČKÁCH



čteníprovprvňáčky

bambook

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy
Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude ***trestně stíháno****.*

Václav Bárta

KNÍŽKA O KOČKÁCH

Vydala Grada Publishing, a.s., pod značkou bambook
U Průhonu 22, 170 00 Praha 7
tel.: +420 234 264 401
www.grada.cz
jako svou xxxx. publikaci

Ilustrace Zuzana Dreadka Krutá
Odpovědná redaktorka Veronika Hrabánková
Sazba a zlom Antonín Plicka
Zpracování obálky Antonín Plicka
Počet stran 80
Vydání 1., 2023

Vytiskla tiskárna xxx

© Grada Publishing, a.s., 2023
Cover Illustration © Zuzana Dreadka Krutá, 2023

ISBN 978-80-271-xxxx-x (pdf)
ISBN 978-80-271-3526-4 (print)

Obsah

Předmluva 7
Něvská maškaráda Kája 11
Bengálský kocour Mňouk 15
Ruský modrý kocour Uran 19
Perská kočka Elza 23
Birma Míla a kokršpaněl Míla 27
Turecká angora Rebeka 31
Egyptská kočka Nefertiti 35
Sibiřský kocour Cvrnk 41
Habešský kocour Kot 45
Mainský mývalí kocour Ivan 49
Klapouchý kocour Mikeš 55
Kočka domácí a sphynx Nelina 59
Norská lesní kočka Bára 65
Německý rex Ester 69
Britská kočka Šklíba 73
Evropská kočka Darina 77

Předmluva

Bylo to docela nedávno, kdy jsem napsal knížku Zvířátka ze zoo. Celkem nedávno mi vyšla taky Knížka o psech. A vlastně nedávno vyšla tahle nejnovější. Jsem za ta nedávna vděčný nejen nakladatelství. Vděčím za ně i zvířatům, o kterých je v příbězích řeč. Proč je tomu tak, jsem v předchozích knížkách vysvětlil. A řekl bych, že bude třeba, abych to udělal i potřetí.

Připomínám, že jsem se naučil rozumět řeči zvířat. A zanedlouho jsem si rozuměl s Alíkem. To je náš pes. Sem tam mě i poslechl, občas se mnou i mluvil. Někdo by řekl, že štěkal, ale já jsem té jeho psí řeči rozuměl. Štěknul, že chce jít ven nebo podrbat za uchem. A já už jsem věděl. Když jsem mu ale řekl, aby kráčel opatrně a nezvrhl kočce misku, dělal, že mi nerozumí.

A jsme u kočky. Naše kočka Micka a pes Alík nebyli zrovna kamarádi. Nevěděl jsem, co se mezi

nimi stalo. Když mi ale Alík vyprávěl, co všechno mu kočka vymňoukala, rozvázal se Micce jazýček. A tak jsem se dozvěděl, že na ni Alík žárlí. A dělá všechno pro to, abych té její kočičí řeči nerozuměl. Ale teď už jí to nedalo, a rozpovídala se. A spoustu z toho, co mi řekla, jsem slyšel poprvé. Tak si to taky poslechněte. Stojí to za to.

Představte si, že kočky slyší mnohem líp než psi. Taky nejsou lakomé ani líné jako někteří pejskové. Rády svým milovaným páníčkům darují ulovené myši. A nic za to nechtějí. To pes nedokáže. Žíznivá kočka může pít i slanou vodu. Třeba rovnou z moře. To ať si pes zkusí! Je prokázáno, že lidé, kteří mají doma kočku, mají zdravější srdce než ti, kteří ji nemají. Něco takového se u psů neprokázalo. A je toho ještě spousta, co kočky dokážou. A psi ani náhodou.

Micka povídala o dalších kočičích přednostech a měla toho tolik, že se Alík nezmohl na slovo. Když nakonec došlo při vypravování na to,

že v Rusku existuje divadlo, kde hrají jenom samé kočky, našel pes Alík konečně řeč.

„Víš co?“ řekl Micce, „my to ještě překonáme. Dáme se dohromady a budeme hrát divadlo spolu.“ A na víc už nečekal. Vzal Micku za pacičku a ona vzala za pacičku Alíka. A štěkali a mňoukali pěkně po psím a po kočičím moc pěkné divadlo o tom, že se pes a kočka mají rádi.

Alík a Micka byli první, kdo mě utvrdil v myšlence, že kočka se psem můžou najít společnou řeč. Jen si teď nejsem jistý, jestli to bylo doopravdy, nebo to bylo jenom divadlo.



Něvská maškaráda Kája

Na nejvyšší větvi stromu v širém poli seděl pták. A zvesela si prozpěvoval. Na stromě seděl také Kája. Kája byl kocour. A moc rád se předváděl před kočkami.

„Však ono tě to zpívání brzy přejde, pěnkavo," utrousil Kája naschvál le-da-by-le. Zaujal správný kocouří postoj a řekl: „Dívejte se."

Kočky, užaslé mužnou Kájovou odvahou, pozorovaly, jak jejich idol šplhá po vysoké hrušce v širém poli výš a pořád výš. Až na nejvyšší větev…

V tom nedělním popoledni byla celá naše obec na nohou. To už se rozkřiklo, že kocour paní učitelky Procházkové vylezl na nejvyšší větev nejvyššího stromu v kraji. Sedí tam, klepou se mu pacičky a nemůže dolů. Paní učitelka připomněla Kájovi jeho vzácný původ i nemalou cenu. Bylo to důstojné a inteligentní, ale málo platné. Za paní učitelkou šli sousedé a pár chalupářů z Prahy. S žebříky

a dobrými radami. Ale žebříky nedosáhly a rady nepomohly.

Místní požární sbor vyrazil k místu zásahu v plné parádě. Ale ouha! Včera lilo, a to tak, že to až zastavilo žně. A těžký vůz zapadl v rozmoklé oranici po nápravy. A nemohl dál… Tak co teď? Kája seděl na nejvyšší větvi a nemohl dolů. Opodál stál kombajn, který měl poruchu žacího zařízení. Ale jinak byl pojízdný.

A tak jste mohli spatřit obrázek, za který by po-ho-to-vý fotograf dostal cenu Report Pressu. Zvěčnil by hasiče, stojícího na kabině kombajnu s dlouhou tyčí. A ten hrdinný hasič s nasazením života sundává z hrušky vyděšeného kocoura.

Hasič sklidil velký potlesk. I když žádný oheň neuhasil. A aplaus sklidil i kombajnér. Přestože s kombajnem žádné obilí nesklidil.

A co naše kočky? Nějak už je to netáhlo do polí. Založily recitační kroužek. A o nedělích na návsi pod nevysokou lípou recitovaly:

Před kočkami kocour Kája
chtěl se předvést jako frája.
Vlezl na strom po půl jedné…
Bylo pozdní odpoledne,
když ho dolů na tyči
sundávali hasiči.





Bengálský kocour Mňouk

„Naše rodina je mu-zi-kant-ská. To si pamatuj," řekl mi kocour Mňouk. „Moje máma byla zpěvačka a táta sbormistr kočičích sborů. Odmala bylo jasné, že půjdu v jejich šlépějích neboli stopách. Zpěvačkou po mámě jsem se stát nemohl. A tak bylo jasné, že budu sbormistrem."

Ale z toho, že z něj bude sbormistr, moc šťastný nebyl. Táta byl už nějaký rok na penzi. A kočičí sbory vznikaly a zanikaly živelně. A to nebylo moc k poslouchání. V kočičí zušce se Mňouk naučil noty, na kon-zer-va-to-ři se pak pilnou pílí odnaučoval podupávat do rytmu. A když skončil kočičí AMU, byl z něj vystudovaný sbormistr. Mňoukovo vedení bylo na kočičích sborech brzy znát. Členové i členky se naučili chodit řádně na zkoušky a zpívat potichu i nahlas. A dokonce i podle not. Chválu na Mňoukovy pěvecké sbory pěl kulturní dům Ve Staré stodole i Evropská unie koček. Ale Mňouk spokojený nebyl.

„Nemělo to žádnou šťávu,“ stěžoval si. „Mužský kocouří sbor zkoušel odpoledne. A ženský kočičí navečer. Časem jsem si všiml, že dámy přicházely ke stodole už odpoledne, dlouho před večerní zkouškou. A páni postávali před stodolou dávno potom, kdy jejich zkouška skončila.

A tak jsem jim jednou řekl: „Nestůjte před stodolou a pojďte dál.“ Členky dámského sboru se posadily a poslouchaly zpěv pánů kocourů. To byste nevěřili, jakou to zpívání mělo najednou šťávu! Navečer se to zopakovalo. Jenom v obráceném pořadí. A pak už to šlo ráz naráz. Oba sbory se spojily a zpívaly tuze krásně a s náramným elánem. Jejich koncerty za teplých letních nocí dávno překročily hranice stodoly. A navíc to vypadá, že brzy budeme mít i dětský sbor,“ dodal Mňouk.

A já dodávám: Z kocoura Mňouka se stal slavný di-ri-gent a jeho metodu šťastného zpěvu uznává celý svět. A proslýchá se, že se jí budou řídit všechny sbory Evropské unie. Nejen v kočičím světě.

A my si můžeme přidat básničku:

Kocour Mňouk je v pohodě
díky svojí metodě.
Bez problému secvičí
skvělý koncert kočičí.
V něm sbory libými hlásky
mňoukají nám písně lásky.




Nekonečný vesmír
PLANETY
HVĚZDY
KOSMOS

Ruský modrý kocour Uran

Stál u Petřínské rozhledny. A chystal se šplhat nahoru. „Copak, mladej?“ zeptal jsem se ho.

„Já jsem ruský modrý kocour Uran,“ řekl.

„No dobrá,“ pokračoval jsem já. „A co s tím?“

„Musím nahoru, abych byl co nejblíž,“ odpověděl mi Uran.

„Aha, tak jo,“ přitakal jsem naoko. Ale věděl jsem, že bych mu měl to šplhání rozmluvit.

Za chvíli jsme seděli na lavičce pod rozhlednou a povídali jsme si. A tak jsme se dostali k tomu, proč chtěl kocour šplhat nahoru.

„Objevil jsem u nás v domě leták s pozváním na návštěvu hvězdárny,“ začal rozvazovat. „Dívali jsme se na nebe plné hvězd a souhvězdí. A pan hvězdář říkal, že mají svoje jména. Třeba Beran, Labuť, Býk, Vel-ry-ba, Velká medvědice, Rys. Když řekl Rys, dostal jsem velkou radost. Protože rys je vlastně velká kočka se špičatýma ušima.

A tak jsem se zeptal, jestli tam není ještě nějaká hvězda s kočičím jménem.“

„Uvidíme,“ řekl pan hvězdář. „Třeba nějakou takovou najdeme. Jak ti říkají?“

„Ruská modrá kočka Uran,“ odpověděl.

„No, tak to se povedlo,“ usmál se hvězdář. „Pojď tuhle k dalekohledu, něco ti ukážu.“

„Viděl jsem v da-le-ko-hle-du velikou hvězdu. A byla tak blízko, že stačilo sáhnout a držel bych ji v tlapkách,“ zasnil se.

„Tak abys věděl, tahle modrá planeta se jmenuje stejně jako ty. Uran,“ řekl hvězdář.

„Tak já mám svou planetu! Jmenuje se po mně a ke všemu je modrá jako já! A je tak blízko, že jsem na ni skoro dosáhnul. Škoda že ta hvězdárna není trochu vyšší.“

Pochopil jsem kocourovo povídání do puntíku. Jenom jsem věděl, že ruské modré kočky jsou na tom se šplháním bídně. A že ho musím od toho nápadu odradit.



„Ten tvůj nápad není ten nej-sprá-vněj-ší,“ podotkl jsem. „Jsou i vyšší rozhledny. Třeba Eiffelovka. Z té bys to měl blíž. Ale jsou i vyšší místa než rozhledny. Třeba taková Sněžka. Nebo Mount Everest. To bys viděl, jak vysoko bys dosáhnul. Jukni na internet a uvidíš, jaká je to výška! Odtud na svou modrou hvězdu určitě dosáhneš.“

A co na to náš modrý kocouří hrdina? Na to vám odpoví básnička:

Kdo v úsilí nepoleví,
jednou přiblíží se k nebi.
Uran oko nezamhouřil,
splnil si to, po čem toužil.
Navštívil svou planetu...
Zatím doma na netu.

Perská kočka Elza

Kočka Elza je rodem z Iráku. Hoví si na koberečku a říká, že pochází z velice dávného rodu… Abych tedy mluvil o Persii. Budiž tedy, když jí na tom tolik záleží. Elza je perská kočka. Pokud se pustí do vyprávění, začíná takhle:

Moje prapraprapraprababička žila svého času v perském městě Bag-dá-du. Bydlela v domě u jistého muže jménem Ali Baba. Ten muž nebyl žádný boháč. Často mu kručelo v břiše. A to tak, že mu-sli-mo-vé mysleli, že je ochraptělý muezzin svolává k modlitbě. A hrnuli se do mešity. +1 řádek, prosím…

Ten chudák jednou pásl osla za městem u skály. Odpočíval za hromadou kamení, až z toho usnul. Probudil ho zvláštní šramot. Uviděl, že před skálou stojí horda chlapů. Ti chlapi nesli něco v pytlích. Postavili se ke skále. A ten první vpředu povídá: „Sezame, otevři se!“ Na to zvolání se skála otevřela.



Chlapi vešli dovnitř. Ven vyšli už bez pytlů. A ten jejich velitel řekl: „Sezame, zavři se!“

Když odešli, našemu chuďasovi to nedalo. Řekl skále: „Sezame, otevři se!“ A skála se otevřela. Ve skále našel o-bro-vi-tán-ský poklad. A tak se z našeho chudáka stal boháč. Někdy se ten příběh více natahuje. Vypráví se to třeba tisíc a jednu noc. Důležité je ale říct, že si ti loupežníci domysleli, jak ten chudák zbohatl. A čtyřicet loupežníků obklíčilo jeho dům. Moje prapraprapraprababička nebyla dnešní. Dobře věděla, že udělají s Ali Babou krátký proces. A nejen s ním. Tím pádem si už v klidu na svém koberečku nepohoví. A udělala to, co jako perská kočka udělat mohla a musela. Usadila se pevně na koberečku a řekla mu: „Leť!“

A vznesla se a letěla, až přistála v Čechách. A tady u nás, v našem domě, založila rod.

„Tak a teď už víte o perské kočce celou pravdu.“ To, co jsem říkal, je opravdu pravda pravdoucí. Potvrdí vám to sama naše perská kočka, když

na tom tak trváte. Najdete ji snadno. Odpočívá u nás doma na perském koberečku. Jinde si perská kočka ne-po-ho-ví.

Kde je v domě perská kočka,
tam se jeden pravdy dočká.
To, co vím teď díky Elze,
opomenout jistě nelze.
Perské kočky v Persii
někdy v klidu nežijí...



Birma Míla a kokršpaněl Míla

O kočkách birma se ví, že jsou přátelské. A vycházejí dobře s lidmi i jinými kočkami. A dokonce i se psy. Naše kočka se jmenuje Míla. A je to kočka birma. Její kamarád se taky jmenuje Míla. A je to pes ko-kr-špa-něl. Kočka Míla a pes Míla jsou kamarádi. Velcí kamarádi to jsou. Málem bez sebe neudělají ani krok.

Kokršpaněl Míla a birma Míla si vyšli na venkovskou pouť. Houpali se na houpačkách, svezli se i na kolotoči. Míla vystřelil Míle růži. Byl krásný letní den.

Zničehožnic se ale modré nebe zamračilo. A uhodil hrom. A začalo pršet. V tu ránu lilo jako z konve. Kdo měl nohy, ten se běžel někam schovat. Míla s Mílou utíkat nemuseli. Míla už nebyl štěně a věděl o letním počasí svoje. A tak přišel na dnešní pouť s deštníkem. Byl to pořádný pánský deštník.



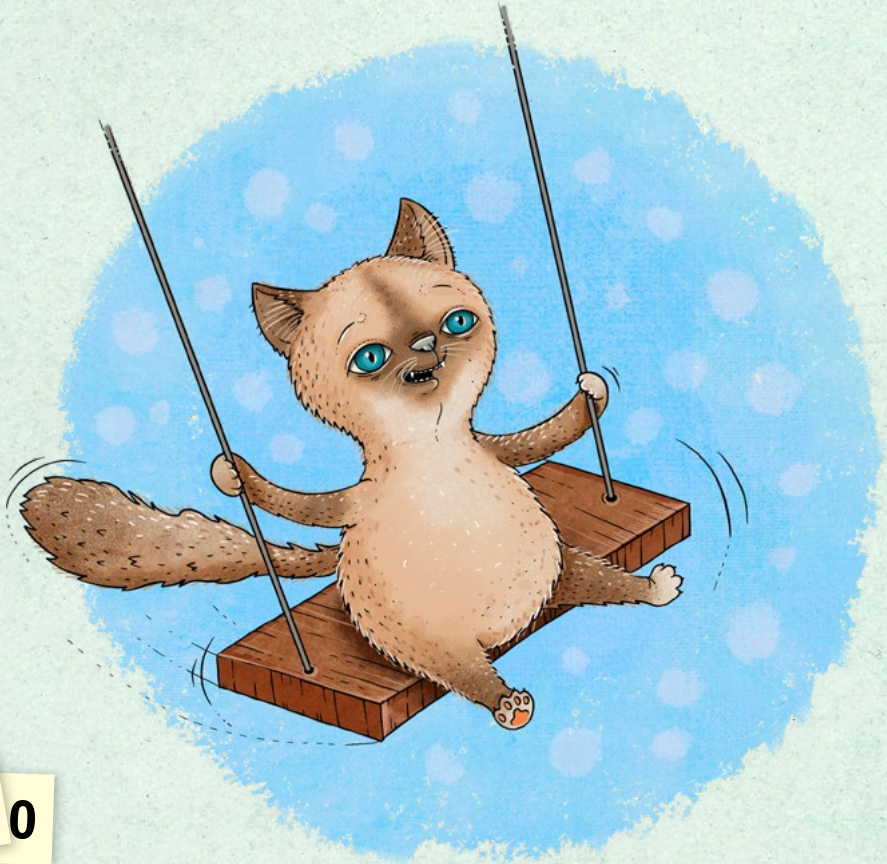
Na plácku před kapličkou je čekalo překvapení. Stál tu fla-ši-ne-tář s kolovrátkem. A snažil se ho přikrýt tělem, aby na něj nepršelo. Chtěl se před deštěm schovat do kapličky. Ale kaplička byla v tu chvíli už plná. On by se tam ještě vmáčkl, ale kolovrátek už ne. A ten přece na dešti nechat nemohl. Je to jeho živobytí.

Víc flašinetář říkat nemusel. Míla a Míla se pod deštníkem na sebe usmáli a řekli si: „Když si prší, ať si prší, jeden hned tak neoprší.“

Míla vzal deštník a kolovrátek i s flašinetářem pod něj schoval. Flašinetář zatočil klikou flašinetu. A začal hrát a zpívat. A Míla s Mílou zpívali s ním. A bylo jim přitom tak náramně, že jim v nejmenším nevadilo, že zmokli. Bylo léto. A my víme, jak je to s letním počasím. Za chvíli vyšlo sluníčko a naše vesnická pouť měla o atrakci víc. U kapličky vyhrával flašinetář s kolovrátkem a s ním zpívalo pěvecké duo Míla a Míla.

A víte, jaká písnička se líbila nejvíc? Tahleta:

Byla pouť a pěkně lilo.
Kočka Míla se psem Mílou
schovali se do písničky.
Zpívají si u kapličky:
Kočky lezou dírou, psi oknem,
my se z deště, Mílo, nezcvoknem!



Turecká angora Rebeka

Můj dávný předek Dalibor byl před mnoha, mnoha lety ve válce s Turkem. Až budete mít dějepis, budete se o té válce možná učit. Na samém konci války seděl Dalibor s kamarády z pluku vedle skladiště zbraní a hráli vrhcáby. Najednou se ozval pekelný výbuch. Víc si Dalibor nepamatoval. Z těch časů máme dodnes doma dopis. Byl napsaný starým písmem i slohem. Řeknu vám, co v něm stálo:

Že nemohl dřív napsat, protože dlouho jen ležel a nevěděl o sobě. Když se pak probral, vzpomněl si, co se stalo. Vybouchla pra-chár-na. Odhodilo ho to do nějaké jámy. Byla noc a on cítil zvláštní teplo. Z prsou mu tekla krev a zdálo se mu, že mu tu ránu něco olizuje. A něco huňatého, bílého ho zahřívá. Byla to kočka. Seděla mu na prsou a mňoukala. A mňoukala tak, že ho v té hluboké jámě objevili fel-ča-ři. A odnesli ho do la-za-re-tu. „Až mě pustí," psal Dalibor, „najdu tu kočku a přivezu ji domů.



Ta kočka mi zachránila život.“ A na konci dopisu bylo: „Budeme ji mít rádi, maminko.“

Když se Dalibor vrátil domů z vojny, tu kočku opravdu přivezl. Byla to turecká angora. A měla bílý, hebký a huňatý kožíšek. Dostala jméno Rebeka a žila s rodinou spokojeně v jednom stavení.

Pak se ta turecká angora seznámila s českým kocourem. A na svět přišla první koťata. A pak další. A po nich koťata od prvních koček. A od druhých. A od dalších. Bylo to možná s podivem, ale podoba první turecké angorské kočky se z jejího rodu nevytrácela. A když pak před lety začala do Čech proudit nová kočičí krev přímo z Turecka, měl rod naší Rebeky vyhráno.

A my máme doma krásnou bílou tureckou angoru Rebeku s hebkou načechranou srstí. To by jistě dávného předka Dalibora potěšilo. A Rebeku a nás těší, že jsme jedna rodina a máme se rádi. Ta básnička říká pravdu:

Když si kočka Rebeka
zamiluje člověka,
oplácí mu lásku něhou,
žádný strach, že podvede ho.
Kdo miluje Rebeku,
nedočká se nevděku.



Egyptská kočka Nefertiti

Nefertiti jsem dostal k narozeninám. Jak už samotné jméno napovídá, je to egyptská kočka. Jako taková je krásná, milá a u-šlech-ti-lá. To ví jistě každý. I ten, kdo se o kočky moc nezajímá. Musím ještě dodat, že egyptské kočky jsou velice inteligentní. A moje Nefertiti je navíc tuze zvídavá.

Často sedávám na gauči pod lampou a čtu Nefertiti o kočkách v Egyptě. Občas mě napadá, že bych snad mohl s Nefertiti promluvit i pár slov o chytání myší. A napadá mě, že bych mohl pochválit kočky ze sousedství. Každé ráno totiž máme před domem řádku myší, které v noci uloví. Pak jsem si ale uvědomil, že by se to mohlo Nefertiti dotknout. Je to přece jenom potomek slavného rodu egyptských koček. Jako taková má jiné poslání než chytat myši.

Jednou jsem se vrátil domů už odpoledne. A hledal jsem ji. Ale Nefertiti nikde. Prohledal



jsem celý dům. Ale ani ve sklepě, ani na půdě jsem ji neobjevil. Až v altánku na zahradě. Stála na stupínku z prázdných bedýnek od ovoce. A přednášela kočkám z okolí jako paní učitelka ve škole o kočce egyptské. O tom, že byla uctívána jako božský projev bohyně Bastety. Sta-ro-e-gypt-ští obyvatelé ji ctili a chovali jako ochránkyni domova. A rovněž i v chrámech a sídlech faraonů. A ona, Nefertiti, že se k odkazu svého rodu hrdě hlásí. A cítí zodpovědnost svého postavení.

„Kdybyste potřebovaly s něčím pomoci nebo s něčím poradit, neváhejte. A kdybyste něčemu nerozuměly nebo jste se ještě chtěly na něco zeptat, klidně se ptejte. Ráda vám odpovím," dodala ještě.

Nefertiti dokončila povídání a dočkala se ohromného potlesku. Chtěl jsem se nenápadně vytratit. Ale zahlédl jsem okýnkem, jak se o slovo hlásí jedna posluchačka. Kočka domácí. „Zajímalo by mě, jak to mají egyptský kočky s myšma," řekla.



Jistě jste slyšeli, že to byla kočka prostá a nevzdělaná. A jistě byste čekali, že ji ušlechtilá egyptská kočka jízlivě odbude. Ale nestalo se to. Místo toho řekla: „Správné egyptské kočky nedávají své lovecké do-ve-dno-sti na odiv. Ale chytat myši

musí umět jako jiné kočky. Přes všechna uznání a slávu rodu jsou to přece jenom kočky!“

Rád dodám, že teprve teď jsem té ranní várce myší před domem správně porozuměl.

Kočka jménem Nefertiti
v noci spoustu myší chytí.
Za noc nachytá jich kupu,
položí je před chalupu.
Ráno je pak tajemná
jak egyptská královna.



Sibiřský kocour Cvrnk

Před lety jsme si hráli na slepou bábu v parčíku Na Zahrádkách. A představte si: Já jako slepá bába sundám šátek, otevřu oči a držím pod krkem kocoura! Umíte si představit, jak jsem se polekal? Nevěděl jsem honem, co s kočkou udělám. Koukali jsme po sobě s kluky z party, ale nikdo nebyl o nic chytřejší než já.

Naštěstí se objevila paní ze zahradního domku. Popadla milého kocoura, lehce ho plácla po zadní části, aby se neřeklo. A řekla: „To je kocour Cvrnk, rodem sibiřský. On už je takový. Je přítulný, rád si hraje a vymýšlí lumpárny. Umí mňoukat, vrčet i štěkat. Podobá se povahou víc psům než kočkám. Proto po-ště-ká-val, když s vámi hrál tu slepou bábu, a dělal, že je jeden z vás.“

Netrvalo dlouho a Cvrnk byl s námi jedna ruka. V jeho případě jedna pacička. Hrál s námi kuličky,

na pikanou, dokonce i fotbal. Ukázalo se, že je skvělý brankář.

Všichni z naší party jsme bydleli v jedné ulici. Byla to spíš ulička než ulice. V té vedlejší měli kluci taky svou partu. A tyhle dvě party spolu často soupeřily. Většinou ve fotbale. Stejně jako tenkrát…

Hrálo se na dvě brány. Šest kluků na každé straně. Tak jsme se domluvili. Víc bojovníků jedna ani druhá strana neměla. Hadrák, s kterým jsme hráli, chvíli nepostál na místě. Ale hra byla vyrovnaná. Gól zatím nepadl na jedné ani na druhé straně. Až přišel zásadní útok vedlejšáků. Jejich útočník obešel naše obránce. Náš brankář vyběhl, ale útočník udělal kličku. Hadrák už letěl na prázdnou branku. Roz-já-sa-ný soupeř s rukama nad hlavou běžel ke svým fanouškům. Jenže! V ten moment se stalo něco, co nikdo nečekal. Do prázdné brány přiletěl jako blesk, jako střela, jako šíp kocour Cvrnk. Odvážným skokem chytil míček před brankovou čárou. Pak ho popadl a upaloval s ním k soupeřově



bráně. Než se rozjařený soupeř stačil vzpamatovat, dostal gól. A byl to gól, jaký se jen tak nevidí. Zvlášť proto, že hned po tom gólu popadl kocour Cvrnk hadrák a upaloval pryč. Nikdo už jiný míč neměl.

A tak jsme porazili obávaného soupeře z vedlejší uličky. A vrátili jsme se s velkou slávou domů do naší uličky.

A co kocour Cvrnk? Je to náš úžasný kamarád, který si zaslouží básničku:

Kocour z naší uličky
hraje fotbal, kuličky,
říkáme mu Cvrnk.
Když nehrajem v zahrádce,
číhává Cvrnk na vrabce.
Teď mu jeden frnk!

Habešský kocour Kot

Strejda z Lužné nám oznámil, že musí na delší dobu odjet do města na druhém konci světa. Byl vyslán do ruského muzea na Sibiři jako expert. A moc by potřeboval, abychom mu ohlídali kočku. Tak máme doma kočku.

Strejda pracuje v Lužné u Rakovníka v muzeu starých lokomotiv. O kočce řeknu, že je habešská a jmenuje se Kot. A je to vlastně kocour a pochází až z Afriky. Habešské kočky jsou mimořádně inteligentní.

Když Kot zjistil podle hraček v pokojíku, že máme děti, řekl, že se na život u nás moc těší. Když se pak děti vrátily ze školy, byla radost na obou stranách.

My jsme taková trochu zvláštní rodina. Nejen strejda z Lužné, ale celé pří-bu-zen-stvo má něco společného s železnicí. I Kot měl slabost pro železnice už jako kotě. A z Afriky k nám nepřiletěl letadlem, ale přijel vlakem.



V pokoji máme velký model železnice. Tam děti s Kotem jezdily, zastavovaly na nádražích, čerpaly vodu a přikládaly pod kotle. Největší nadšení vzbudil Kot, když nasedl na otevřený vagón a nechal se vozit jako hnědé uhlí z mostecké pánve.

Večer jsem se posadil s Kotem u televize. Mluvilo se o velkém rozvoji železnice ve světě. Od nás až k zemím v Africe. A spe-ci-ál-ně o té, ze které pochází Kot. Na konci pořadu položil moderátor soutěžní otázku: „Jak se jmenuje země, o které byla řeč? A jak se jmenovala dřív? A jaké jméno měla první parní lokomotivy u nás? Kdo zná všechny odpovědi, ať zavolá do televize, a získá odměnu.“

Kot se usmál a řekl: „Habeš, Etiopie a Moravia.“

Vyhráli jsme a získali jsme pěknou cenu.

Co k tomu dodat? Naše poněkud zvláštní rodina nemohla dostat lepšího kočičího kamaráda. Kot je úžasňák, jak říkají děti. Výborně si s ním rozumíme. Zvlášť když víme, že:

Přijel vlakem z Afriky,
když byl ještě malinký.
Pak byl doma ve Zlíně
v nádražácké rodině.
Do Lužné pak ze Zlína
přivezla ho drezína.



Mainský mývalí kocour Ivan

Divan je kousek nábytku. Něco jako o-to-man. Na něm se náš děda rád natáhnul, jak říkal svému oblíbenému způsobu odpočinku. A s ním si tu liboval i mainský mývalí kocour Ivan. Polehával dědovi v nohách nebo u hlavy na polštáři.

Děda byl už v penzi. Ale předtím pracoval jako kuchař. A nebyl to kuchař ledajaký. Vařil léta na moři. Samozřejmě na lodi. Nebo i v hotelu Evropa. A to byl, panečku, hotel! Škoda že tenkrát byla televize ještě v plenkách. Takový Babica nebo Pohlreich by si vedle něho neuvařili ani čaj. Byl vyznamenán řádem Zasloužilý kuchař.

Děda vyvařoval pro celou naši rodinu. A trávil spoustu času v kuchyni. Pokud ho netrávil zrovna na divanu. A nám jeho kuchařské dobroty náramně chutnaly. A chutnaly i kocourovi Ivanovi. Děda mu je podstrkoval, jak to šlo. I když jsme pořád říkali, že se to nemá. Kocouři mají mít vlastní kočičí stravu.



„Tak dobrá," řekl děda. „Naučil jsem lidi vařit pro lidi, naučím kocoura vařit pro kocoury. Vidím, že mu chutná. A to je základ."

A tak si děda vzal Ivana do učení. Co a jak se spolu učili vařit, s určitostí nevím. Děda i Ivan tvrdili, že cizí člověk do kuchyně nepatří. Co ale určitě vím, že Ivan pěkně přibíral na váze. Když se šli natáhnou na divan, musel děda ležet s pokrčenýma nohama. Jinak by se oba na divan nevešli. Ale kuchařit se Ivan naučil. Jen co je pravda.

Tenkrát se přihodilo, že na lodi, s kterou děda před lety brázdil moře, onemocněl kuchař. A tak si vzpomněli na našeho dědu. Dědovi už bylo pár let přes šedesát, ale cítil se zdravý. Když chvíli listoval ve štosu bankovek s obrázkem prezidenta Franklina, dal se přesvědčit. Navíc bylo jaro, v létě bude moře klidnější. A do zimy bude zpátky doma. Děda si byl jistý, že kocour Ivan už ku-cha-ři-nu zvládá. A že se o rodinu i o sebe postará. A odjel.



Uteklo jaro, přehouplo se léto, končil podzim. Děda se už nemohl dočkat, až se vrátí domů. Hádejte, na co se těšil nejvíc? Myslíte, že na kuchyni? Kdepak, té si užil i na lodi dost. Nejvíc se těšil na svůj divan a na Ivana. Jak se na ten divan zase spolu pěkně natáhnou...

A pak svého kocourka Ivana po víc než půl roce zase uviděl! Nebudu to dlouho protahovat. Básnička na konci povídání vám řekne, jak to dopadlo.

Venku dneska vládne zima,
děda na stoličce dřímá.
V pranostikách bílý kůň
zalehl nám celý dvůr...
A náš kocour Ivan
zalehl nám divan.


3 + 1 = ?
4

Klapouchý kocour Mikeš

Mikeš byl klapouchý kocourek. Narodil se stejně jako pan malíř Lada v Hrusicích. A tak si nechal říkat Mikeš. Klapouchý kocour Mikeš byl chytrý a vzdělaný. Na to, že byl kocour, až ne-u-vě-ři-tel-ně. Jak k tomu došlo, to vám řekne sám:

„V rodině, kde jsem žil, měli ještě kluka Pepíka. Chodil do první třídy. Často jsem ho doprovázel ke škole. A pak jsem na něj u školy čekal. Byl pěkný letní den a ve třídě v přízemí měli otevřené okno. Slyšel jsem, jak paní učitelka říká dětem, že jedna a jedna jsou dvě. A děti musely po ní opakovat, že jedna a jedna jsou dvě. Tak jsem opakoval s nimi. Od té doby jsem věděl, že jedna a jedna jsou dvě.

Za nějaký čas řekla paní učitelka, že dvě a dvě jsou čtyři. A já jsem věděl, že dvě a dvě jsou čtyři. Pak přišel podzim a okno se zavřelo. Tak jsem pak i celou zimu zůstal u těch čtyř. Konečně přišlo jaro a oteplilo se. Před prázdninami přišel Pepík ze školy

a řekl mámě, že pojedou na školu v přírodě. A že by s ní paní učitelka potřebovala mluvit. A tak se stalo, že jsme jeli na školu v přírodě všichni tři. Pepík jako žák. Máma jako pedagogický dozor. A já, protože mě neměli kam dát.

Ve škole v přírodě jsem se naučil počítat a sčítat do patnácti. Když jsme se vrátili domů, už jsem se učil s Pepou. Na co jsem nepřišel sám, to mi Pepa vysvětlil. Nerad se chlubím, ale časem to bylo i naopak. Díky tomu nosil pak Pepa ze školy samé pěkné známky. Jediné, co mu moc nešlo, bylo psaní. Škrábal jako kocour. A tak jsem často psal úlohy za něj.“

Kocour Mikeš domluvil a já za něj dopovím, co bylo dál. Požádal mě o to, protože nechce, aby si někdo myslel, že se vytahuje. Jak šel čas, dotáhli to oba kluci k maturitě. Pepík i Mikeš. Ale maturitní zkoušky skládal jenom Pepa. Komise ke zkouškám Mikeše nepřipustila. Nezajímalo je, co všechno umí. Byl to pro ně jen kocour!



Co byste na to řekli? Já říkám, že je to jasná dis-kri-mi-na-ce. A je to ab-sur-dní. Tohle si dovolit vůči menšinám? To by se dneska už nemělo stávat!

Že je Mikeš jenom kočka?
Jeden ať s úsudkem počká.
Čte si v knížkách pana Lady,
s počítáním ví si rady.
Náš Mikeš by klidně zvládˈ
udělat i doktorát.

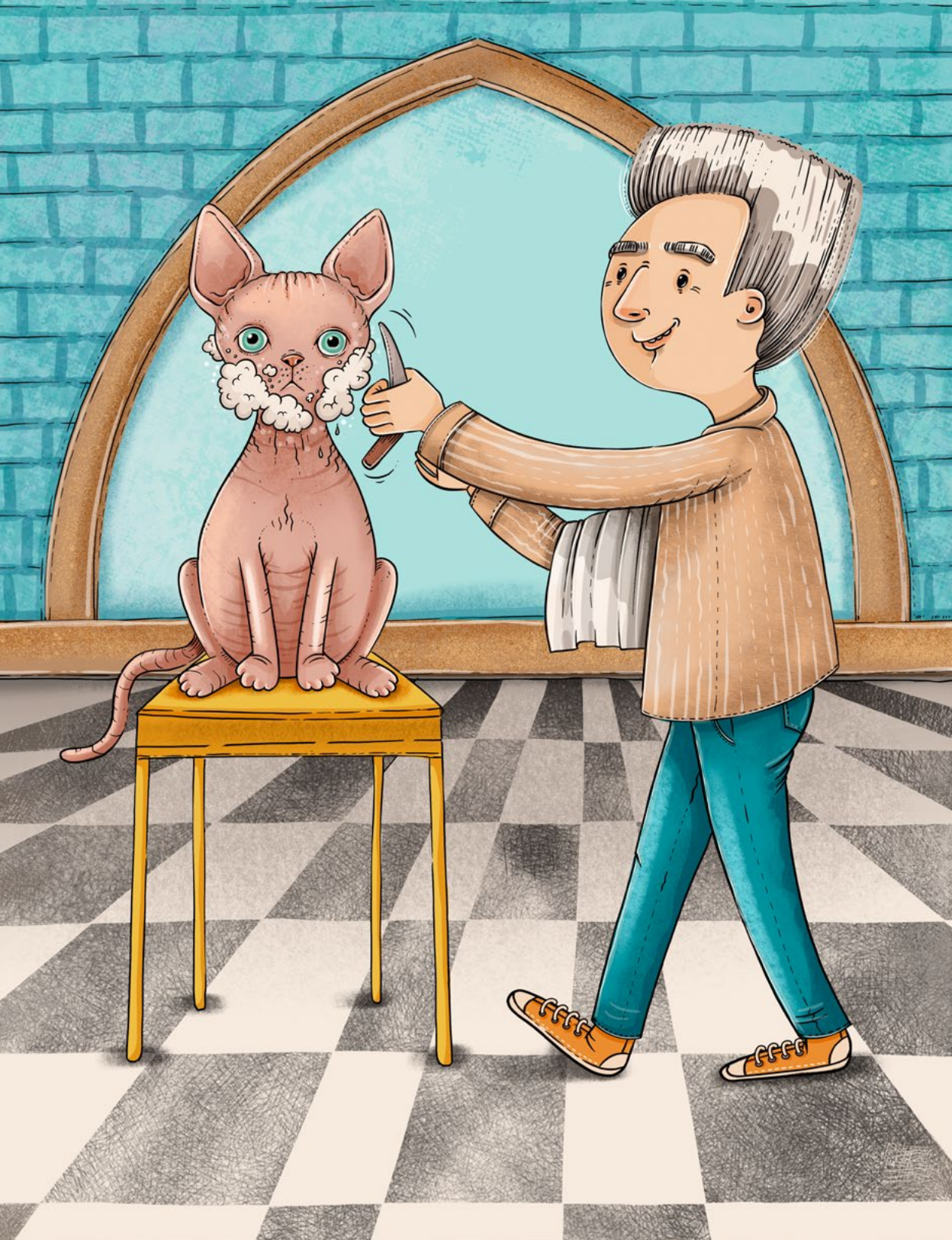


Kočka domácí a sphynx Nelina

Často se naše kočka toulala celou noc a vracela se až ráno. Jednou se už nevrátila. Stýskalo se nám po ní. Říkali jsme jí Nelina.

Máma nám na dobrou noc vyprávěla pohádky. Tak jsme ji poprosili, jestli by ta dnešní nemohla být o kočce. „Dobře," řekla máma, „snad se vám bude líbit."

„Na jednom dvoře žila mladá kočka na vdávání. Vybrala si jednoho. Byl to kocour s krásnou, dlouhou, hebkou srstí. Moc se líbil kočce, a ona se moc líbila jemu. Jenže táta naší kočky řekl, že dá dceru jenom někomu s lepším původem a jiným vze-zře-ním. To slovo vzezření si zapamatujte. Znamená to, že už od pohledu musí ženich jeho dcery vypadat jinak než jiní. Ten kočičí táta řekl, že by se mu líbila kočka siamská s ušlechtilým pohledem. Nebo klapouchá s ušima dopředu. Kde to vzal, nikdo neví, ale trval na tom.



Chudák kocour nápadník. Ušlechtilejší pohled už nedokázal. A uši dopředu mu nedržely. Po vsi tenkrát chodil holič. Neměl dost peněz na holičský krámek, a tak si přivydělával s nůžkami a břitvou po chalupách a dvorech. Když dostal od kočky zlatku, kterou nedávno našla u hospody, řekl si, že kocour je vlastně taky kluk. A kluky že stříhá a holí za zlatku dohola. A upravil kocoura, že bys na něm nenašel chlup. Kočka tu krásnou srst obrečela. Ale táta kocour byl spokojený.

A byla svatba. A narodily se děti. Dvě koťátka. Kočička s krásným kožíškem po mámě. A kocourek byl holý jako pole po žních! Ale to nebylo všechno. Kocourek bez srsti vyrostl. Našel si nevěstu mezi domácími kočkami. A měli další děti. A mezi nimi byla zase kočičí holátka. To už si toho všimli lidé ze spolku pro kočky. Proto zasedla komise a vydala rozhodnutí: Prohlašuje se, že kočky bez srsti jsou nadále sa-mo-stat-ný kočičí rod a dostávají rodové jméno sphynx.“



Pohádka se nám moc líbila. A kočička sphynx na výstavě koček ještě víc.

A tak máme doma novou kočku. Jmenuje se jako ta naše zatoulaná, Nelina. Máma drží s námi. A táta? Vrčí, že už žádnou kočku nechtěl.

Ale nakonec si dal říct. Pomohlo i to, že jsme pro něj vymysleli básničku:

Náš táta má pohled supí,
to zas budou všude chlupy!
Vezmi, táto, otočku,
tvé strachy jsou pro kočku.
Tahle kočka Nelina
zaručeně nelíná.



Norská lesní kočka Bára

Souhlasím, že kočka z Norska by se měla jmenovat třeba Ingrid nebo Beata. Ale Bára se narodila v Čechách. A tak dostala jméno Bára.

Pan Horák měl od dětství zálibu v ry-ba-ře-ní. A paní Horáková svému muži v rybaření nijak nebránila. Můžete se ptát, co s tím má společného kočka Bára. Norské lesní kočky milují vodu. A to tak, že dokonce i samy rybaří.

Bára seděla vedle svého rybáře a mlčela. Pozorovala bedlivě splávek. A čekala na ten správný moment. Pak mňoukla, aby Horák zasekl. Horák většinou zasekl. A většinou nic nechytil. Tak to bylo, když ryby braly. Když ryby nebraly, bavila se Bára na louce nad splavem po svém. Chytala mouchy, motýly a luční kobylky. Většinou dopadla stejně jako její kolega rybář.

Tenkrát zas moc nebraly. Horák sbalil rybářské nádobíčko a že pojedou domů. Ale po Báře nikde

vidu ani slechu. Až dole pod splavem se vedle tůňky ozvalo mňouknutí. A hned po něm žabí zakvákání. Pak mňoukání přestalo a dole pod splavem si kvákaly dvě žáby. Našemu rybáři to nedalo a šel blíž. Neřekli byste, co viděl. Na kameni u tůňky sedí velká žába a kvákne. Naproti ní vedle krtince sedí kočka Bára a odpoví. Ale nemňoukne. Taky zakváká. A žába, jako by se jí to nelíbilo, kvákne dvakrát. Ale Bára se nedá a kvákne třikrát. Nazlobená žába sotva kvíkne, až to připomene mňouknutí, a zmizí v louži. Kočka se nafoukne, že odpoví, ale rybář zakašle, aby si Bára všimla, že ji pozoruje. Bára nechala žábu žábou. Nasedla k rybářovi Horákovi do auta a jeli domů.

Horákovi ta příhoda s kvákající kočkou Bárou nešla do hlavy. Škoda že nerozumí řeči zvířat jako já. Dozvěděl by se, že si Bára chtěla povídat s žábou o počasí. Pro-sto-ře-ká žába jí řekla, že kváká hlouposti. Že jako kočka nemůže žábám rozumět. To Báru rozzlobilo. A tak jí pěkně po žabím řekla

něco, co se nesluší opakovat. A žába se nafoukla a z rozpaků skočila šipku do louže.

Kočka Bára blízko splavu
objevila v trávě žábu.
Slyšíte to? To jsou věci!
Bára mluví žabí řečí...
Co ta naše Barunka
žábě asi nakuňká?!





Německý rex Ester

Ředhošť je jen malá vesnice u Lázní Mšeno. Každou sobotu a neděli tu pořádají velké trhy. Dá se tu koupit skoro všechno. Zelenina, ovoce, husy i slepice. +1 řádek, prosím… půjde to? xxxx xxxx xxxxxxxxxxxxx

„Bydleli jsme tenkrát v Ředhošti v domku u tety," začal svůj kočičí příběh můj synovec. „A tak jsme se šli na trh podívat. Za husami a slepicemi na konci ulice stálo auto. V otevřeném kufru seděla v košíku dvě krásná kudrnatá koťátka. A vedle pán s paní. Pán byl z Ně-mec-ka a přivezl paní koťátka jako dárek. Ale paní si je nechat nemohla. Měla jet na měsíc do lázní. A tak se s přítelem Němcem rozhodli, že koťátka darují nějakým hodným mladým lidem. Byli jsme se ženou chvíli po svatbě. Takže jsme byli mladí. A hodní jsme paní a pánovi přišli na první pohled. A tak jsme měli dvě koťátka. Já, žena a naše teta. Neřešili jsme, jestli ta koťata

patří víc nám anebo tetě. Pak jsme dostali v Novém Městě nad Metují vlastní byt.“

Dál už to budu vyprávět zase já. Brzy poznáte proč. Stalo se, že kočka Ester odjela s mladými. A kocour Bonifác zůstal u tety. V Novém Městě už to neměla Ester tak pěkné jako v Ředhošti. Nebyla tam velká zahrada a místní kočky jí nerozuměly. Mňoukaly a vrčely na ni česky. A ona jim oplácela německy. Byla to přece německá kočka. Den po dni, čím dál víc docházelo mezi Ester a místními kočkami k potyčkám. Kvůli kočkování Ester s místními kočkami začaly v městečku problémy.

Šťastná náhoda způsobila, že jsem do Nového Města přijel na návštěvu. Ester se mnou nejdřív nechtěla mluvit. Nevěřila, že bych jí mohl rozumět. Řekl jsem jí kočičí němčinou, co jsem věděl. Že je-di-nec rodu německý rex vyžaduje respekt. A když se ho nedočká, může se ho dožadovat rvačkou. Ester přikývla a řekla, že si to hned myslela. Že ale neví, co s tím má dělat. Tu samou



otázku, co mají dělat, mi položili i naši mladí. Čekal jsem to a dal jsem jim přečíst radu v knížce o kočkách. Stálo tam: „Klidnější soužití lze očekávat při chovu dvou koček opačného pohlaví.“

Dál už jenom dodám, že mladí pochopili, o čem odborníci v knížce vedou řeč. A Ester mi řekla, že už se jí po Bonifácovi strašně stýskalo. A podala nám všem na rozloučenou pacičku. A já přidávám básničku:

Kočkují se kočky s Ester
nad Metují v Novém městě.
Ester musí do přenosky
a šup k tetě do Ředhošti!
V Novém městě nad Metují
kočky už se nekočkují.

Britská kočka Šklíba

Dostal jsem nabídku, abych napsal článek o novém televizním seriálu. Jde o Alenku v říši divů, natočenou podle známé knížky.

„Naše Alenka bude mít dvanáct dílů," řekl mi režisér. „Každý díl se točí tak, aby se točil kolem jednoho hlavního hrdiny. Dneska jsme dodělali kočku Šklíbu. Ukázat vám to nemůžeme, ještě to musíme sestříhat. Ale můžeme vás seznámit s hlavním hrdinou," skončil rejža povídání. A nějak se mi zdálo, jako by se po-tu-tel-ně ušklíbl.

Re-kvi-zi-tář přinesl přenosku a v ní seděla krásná kočka britka. „Líbí se vám?" zeptali se filmaři.

„Moc," odpověděl jsem popravdě. „Mám kočky moc rád. Takovou bych si rád někdy pořídil."

„Jestli to myslíte vážně," řekli pánové, „může být vaše právě tahle. Potřebovali jsme ji jen do dnešního dílu."



Doma jsem kočce britce snesl všechny dobroty, které jsem objevil. Snědla všechno, ale přišlo mi, že je nějaká nespokojená. Ježila se, vrčela, zdálo se mi, že i štěkala. Ještě si asi nezvykla, řekl jsem si a posadil jsem si ji na klín. To fungovalo. Začala vrnět a příst. Najednou natáhla tělo jako luk a zasekla mi drápky do kůže. A seskočila. A představte si: při tom pořád slastně vrněla!

V tu chvíli jsem to nevydržel a vykřikl jsem: „Co to má znamenat, kočko bláznivá?“

Podívala se na mě a řekla: „Copak ty nevíš? Ty neznáš Šklíbu z Alenky v říši divů? Jsem potrhlá, dělám všechno naopak. Když se mi něco líbí, štěkám a vrčím. A když se mi něco nezdá, tak vrním a předu.“

„Bože, Šklíbo, jsem já to ale popleta. Jak jsem na to mohl zapomenout? Pojď ke mně na klín, ty má britko kočičí. A pořádně vrč a štěkej.“

Když se šklebí a když heká
a když vrčí a když štěká,
tak se Šklíbě dobře vede.
A když vrní a když přede,
hned se pozná na Šklíbě,
že to nese nelibě.



Evropská kočka Darina

Mám známého v Brně. Jmenuje se Alois. Je to známý spisovatel a malíř. To, že bydlí v Brně, je moc důležité.

Vyprávěl mi jednou, že měl doma kočku. Byla to kočka rodem evropská. A jmenovala se Darina. O evropských kočkách se píše, že mají vše-li-ja-kou povahu. Některé jsou klidné a některé chvíli neposedí. Kočka Darina patřila mezi ty druhé.

I když pan Alois neměl na velké běhání moc času, občas si rád vyšel. Třeba na náměstí Svobody, na Špilberk nebo do muzea s brněnským drakem. A kočka Darina chodila pořád s ním. Když zašel někam, kam kočky nesmějí, počkala venku.

Tenkrát vyšla panu Aloisovi nová knížka o zvířátkách. A hned přišlo pozvání do školky za dětmi. Tahle školka byla na druhém konci Brna, v Ža-bo-vřes-kách. Knížka byla nová, ale pan autor už byl trochu postarší. A tak mu z televize,


KNÍŽKA O ZVÍŘÁTKÁCH
MĚSÍC
KNIHY

která akci ve školce natáčela, poslali taxík. Taxík přijel, pan Alois nasedl a taxík odjel. A kočka Darinka zůstala stát na chodníku. Nedalo se nic dělat. Taxikář kočky bez přenosky nevozí.

Program v Žabovřeskách začal obědem v restauraci. Pak se pan autor s televizním štábem vydal do školky. Tomu byste nevěřili! Před školkou stála kočka Darina, drbala si hřbet o sloup osvětlení a slastně vrněla. Co bylo dál, nemusím protahovat. Děti si začaly s kočkou hrát. To se kočce líbilo. A zalíbilo se to i režisérovi z televize. A tak umluvil paní učitelku, a děti si ji směly vzít do třídy. A pan spisovatel pak dětem a kočce Darince vyprávěl zajímavý příběh a přitom na tabuli maloval. A víte, o čem ten příběh byl? O neposedné kočce.

Marně byste se tehdy pana Aloise ptali, jak se kočka Darinka do Žabovřesk vlastně dostala. Nevěděl to. Ale mně to ta šikovná kočka řekla do mobilu. A já jsem to prozradil panu malíři a spisovateli. A on vám to vypoví básničkou:

Objevil jsem Darinku
v Žabovřeskách na rynku.
To je od nás přes půl Brna,
vzdálenost ne nepatrná.
Vím, jak je to s Darinou,
přijela sem šalinou.

